

שיטה מקובצת
א] אמר עולא שני חצאי זיתים. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף כג ע"א: ב] וירקעו ומתגרמינן ורדיו: ג] אלא מאחוריו שלא נגע: ד] דכיון דלא הו' כותב כנוס יחד אין לו יד: ה] מטרה דאין שני אהלות מצטרפין: ו] כ"ר אלעזר בן פדת דאמר לא שנו: ז] ונראה דסבר תלמודא דמסיט מטמא בכל ענין:

אבל מלפניו יש נוגע וחוזר ונוגע. וסבר כת"ק לחכמים דריש פירקין (דף קטו.) דאין שומר לפחות מכות: **אין** מאהיר וחוזר ומאהיר. וא"ת מ"ש אהל ממשא וי"ל דממשא מרצין בסמוך מיטמא דקתני יכול אף במשא כן ת"ל והנושא יטמא ואע"ג דבמגע נמי כתיב יטמא יתירה דלמרינן בריש פירקין (דף קס"ד): מילתא דלתיא בק"ו טרם וכתב לה קרא ולא מוקמינן לנוגע וחוזר ונוגע (ו) ונראה דגבי משא דרשינן מדהוה ליה למכתב והנוגע דנצלתה יטמא עד הערב והנושא יטמא דסיפא למה לי אלא לאוסופי טומאה בנושא שאין בנוגע: **רבי** עקיבא אומר הנוגע והנושא ב'. לר"ע גופיה לא נריך קרא דליה ס"ל דעור מצטלט אלא לדברי רבי ישמעאל קאמר לדידך לית לך עור מצטלו תיפוק ליה מיהא דכיון דאין צא לכלל נגע כו':

והבא היינו מעמא משום דבא לבבא מנע אפניו. רב אויא סבר כזר פדא דלית ליה נוגע וחוזר ונוגע: **אמר** רב פפא במרודד. וא"ת ואי חשיב מרודד לנרופיהו שני חצאי זיתים כגון שאינו מרודד יותר מדאי במגע נמי ליטמא ואי לא חשיב במשא נמי לא ליטמא דלאו נישא הוא וכ"ת דלתיא (ה) ו' כר"א (ו) דאמר לא שנו אלא מלאחוריו כו' וקסבר כיון דלא מצטרף אלא ע"י מרודד לא חשיב למהוי שומר ומ"מ נישא הוא מ"מ תקשה דהא רישא דעור שיש עליו כוונת צער אוקימנא במרודד וקאמר הנוגע צערה שכנגדו טמא אלמא דאיכא שומר אפילו למרודד ודוחק לומר דהאי מרודד דהכא גרע מלתו שלמעלה ונראה דקסבר אחזו בקטן ואין גדול עולה עמו אין כמותו וה"י איירי בצוחו בקטן ואין גדול עולה עמו לכך אין מטמא במגע אבל במשא מטמא דנישא הוא: **אימא** והוא דנישא. תימה אמאי נגיהה דברייתא אימא איפכא דרבנן סבירי אהד הנוגע ואחד המסיט והוא דנישא אבל לא נישא לא ואחא ר' אליעזר למימר אף הנושא אע"פ שאין נישא ויתישב שפיר לשון אף ונראה דסבר ו' הש"ס דמסיט בכל ענין אפילו אין נישא לכך דחק לפרש כן:

נוגע ומביא כל היום כולו טהור מ"מ כתיב ונשוא וקרינן נושא בעינן נושא והוא דנישא בבת אחת תנן היו עליו שני חצאי זיתים מטמאין במשא ולא במגע דברי ר' ישמעאל אמאי והא לאו נישא הוא א"ר פפא במרודד ת"ש מודה ר"ע בשני חצאי זיתים שתחבן בקיסם והסיטן שהוא טמא אמאי והא לאו נישא הוא ה"נ במרודד א] כתנאי אחד הנוגע ואחד המסיט ר' אליעזר אומר אף הנושא אטו נושא לאו מסיט הוא אלא לאו הכי קאמר אחד הנוגע ואחד המסיט בלא נישא ואתא ר' אליעזר למימר והוא דנישא ומאי אף אימא והוא דנישא: **מתני'** קולית המת

במרודד הכא נמי במרודד: היו עליו: אמר בר פדא לא שנו אלא מאחוריו אבל מלפניו יש נוגע וחוזר ונוגע ורבי יוחנן אמר אין נוגע וחוזר ונוגע ואזדא רבי יוחנן למעמיה דאמר רבי יוחנן רבי ישמעאל ורבי דוסא בן הרכינס (ב) אמרו דבר אחד רבי ישמעאל הא דאמרן רבי דוסא בן הרכינס דתנן (ג) כל המטמאין באהל שנחלקו והכניסין לתוך הבית ר' דוסא בן הרכינס מטהר והכמים מטמאין לאו אמר רבי דוסא בן הרכינס התם אין מאהיל וחוזר ומאהיל הכא נמי אין נוגע וחוזר ונוגע ומדברי דוסא בן הרכינס כרבי ישמעאל רבנן כרבי עקיבא והא ר' עקיבא טהורי קא מטהר עד כאן לא קא מטהר רבי עקיבא אלא בעור אבל בעלמא מטמא כדקתני סיפא ומודה רבי עקיבא בב' חצאי זיתים שתחבן בקיסם והסיטן שהוא טמא ומפני מה ר"ע מטהר בעור מפני שהעור מבטלן מחיב רב עקיבא בר חמא ובנבלתם ולא בעור שיש עליו ב' חצאי זיתים יכול אף במשא ת"ל והנושא יטמא דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר הנוגע והנושא (ד) את שבא לכלל נגע בא לכלל משא לא בא לכלל מנע לא בא לכלל משא ואם איתא הרי בא לכלל מנע מלפניו אמר רבא הכי קאמר את שבא לכלל מנע בכל צד בא לכלל משא לא בא לכלל מנע בכל צד לא בא לכלל משא בעא מוניה רב אויא סבא מרבה בר רב הונא קולית סתומה לרבי ישמעאל מהו שתטמא אית ליה לר' ישמעאל את שבא לכלל מנע בא לכלל משא לא בא לכלל מנע לא בא לכלל משא והכא היינו מעמא משום דבא לכלל מנע מלפניו או דלמא לית ליה (ה) אמר ליה עורבא פרח א"ל רבא בריה ולא היינו רב אויא סבא מפומבדיתא דמשבח לן מר בגויה דגברא רבה הוא א"ל (ו) אני היום סמכוני באשישות ובעא מינאי מילתא דבעי טעמא אמר עולא שני חצאי זיתים (ז) שתחבן בקיסם אפי' מוליך

נוגע ומביא כל היום כולו טהור מ"מ כתיב ונשוא וקרינן נושא בעינן נושא והוא דנישא בבת אחת תנן היו עליו שני חצאי זיתים מטמאין במשא ולא במגע דברי ר' ישמעאל אמאי והא לאו נישא הוא א"ר פפא במרודד ת"ש מודה ר"ע בשני חצאי זיתים שתחבן בקיסם והסיטן שהוא טמא אמאי והא לאו נישא הוא ה"נ במרודד א] כתנאי אחד הנוגע ואחד המסיט ר' אליעזר אומר אף הנושא אטו נושא לאו מסיט הוא אלא לאו הכי קאמר אחד הנוגע ואחד המסיט בלא נישא ואתא ר' אליעזר למימר והוא דנישא ומאי אף אימא והוא דנישא: **מתני'** קולית המת וקולית

במרודד. דק וקלסו וארוך ורחב דכי מנרפת ליה הוי כזית ומיהו לא טרם חניש ומנרף ליה ומיהו פלגטו חיה דלאו איהו בטליה לא בטלי: **מרודד**. לשון וירקעו (שמות נט) ורדיו: לא שנו. לרבי ישמעאל דאמר דאע"ג דלא בטלי לענין משא דנגע לא מטמו: **אלא מאחוריו**. שלא נוגע בצער אלא צעור מאחוריו דכיון דלא הוי כזית יושלם יחד אין לו יד ולא שומר. ואע"ג דאמרן לעיל (דף קס"ד): אין שומר לפחות מכפול הא כפול יש שומר הא איכא ת"ק לחכמים דפליגי ב] דלמרינן לעיל אין זה שומר ורבי ישמעאל ס"ל כת"ק לחכמים: יש נוגע וחוזר ונוגע. כלומר שמי נגיעות מנטרפות: כל המטמאים צאה. כגון כזית מן המת ורובע עגמות ומלא תרוד רב"ע: **שנחלקו**. השיעור חלק לשנים והכניס שמי החלאים לתוך הבית: **מטהר**. שדאין לו אהילות מנטרפין שהבית מאהיל כאן וחוזר ומאהיל כאן. מדקאמר רבי יוחנן רבי ישמעאל ורבי דוסא אמרו דבר אחד אלמא טעמיה דרבי ישמעאל משום אין נוגע וחוזר ונוגע: ופרכין מדברי דוסא כרבי ישמעאל. מכלל דרבנן דפליגי עליה כרבי עקיבא קיימי והא ר"ע טפי מיכל: **דקסני** סיפא. דטעמיה דר"ע דעור מצטלו הוא אבל בעלמא אפילו במגע נמי מטמא דאי לא מטמא במגע לא הוה מטמא במשא דהאמר ר"ע לקמן את שצא לכלל נגע צא לכלל משא: **והסבן בקיסם**. נמי רחוקין זה מזה קאמר דנוגע וחוזר ונוגע הוא כדלקמן אמילתיה דעולא: **ולא צעור שיש עליו שני חלאים**. דלא קרינא ציה הנוגע דנצלתה (ויקרא יב) דאין בכל נגיעה כשיעור נצלה: **יכול אף הנושא ס"ל והנושא יטמא**. והרי זה נושא את הנצלה: **והנוגע והנושא**. קראי גבי הדדי כתיבי בהיהא נצלה דכתיב זה הנוגע יטמא אהיהא קאי והנושא יטמא: **לא צא לכלל נגע**. כלומר לדידך כיון דאמרת לא מטמא במגע תו לית לך לטמוי במשא: **ואם איפא**. לצד פדא מאי קמהדר ליה ר"ע לרבי ישמעאל הא מודי דצא לכלל נגע מלפניו: **ככל** לר' אף מאחוריו דהא דההוא קרא דלעיל כתיבא נמי נגיעת אחוריים כדלמרינן בריש פירקין (דף קס"ד). יכול אפילו יש עליו כזית הנוגע צעור שכנגד הצער מאחוריו לא יהא טמא ת"ל יטמא: **קולית סתומה**. ואין עליה צער ויש צחוכה מוח ותנן במתניתין^(ז) קולית נצלה וקולית השרץ סתומים טהורין אף מן המשא דלא צאו לכלל נגע מי פליג עליה רבי ישמעאל או לא מי אמרינן אית ליה לרבי ישמעאל כו': **והכא**. צעור של שני חלאין: **היינו טעמא**. דמטמא

במגע משום דצא לכלל נגע אבל גבי קולית לא צא לכלל נגע כלל דהא עגמות נצלה אין להם טומאה כדלמרינן [לעיל עו:] דנצלתה (ויקרא יב) ולא בעגמות וצמוח אינו יכול ליגע דהא סתומה היא: **עורבא פרח**. ראה עורב פורח צאור כלומר השיאו לדבר אחר: **סמכוני באשישות**. כלומר לרכיבי חיוק לפי ספק כמי מכה הדרשה שדרשתי היום צרכים דשצת הרגל היתה: **הולין והציא**. שנשאן כל היום: **כסוי נשא**. והנשא את נצלתה חסר הוא בלא וי"ו וסתם קריאתו כיון דלא כתב וי"ו נקרא נישא ואנן קרינן נושא: **והוא דנישא**. שיהא כזית מחובר הניטל כולו כחד בלא בית יד אחר: **דברי רבי ישמעאל**. אלמא כיון דאין עור מצטלו מטמא במשא ואף על גב דלאו מחובר הוא ציחה: **במרודד**. שיש כאן חלי זית ורחוק ממנו חלי זית ורצועת צער מרודד מזה לזה ומחברתו: **אחד הנוגע**. שני חלאי זיתים: **ואחד המסיטן**. טמא בלא נישא אף על פי שאין מחוברין יחד: **והוא דנישא**. וקאי בין אמצע בין אמשא דאין מטמאין אפילו במשא א"כ מחוברין: **מתני'** קולית המת. טמא דהא עלס כשעורה צמת מטמא במגע ובמשא (שהלות פ"ג מ"ג) כדכתיב [במדבר יט] או צעלם אדם וקולית

(א) [ע"י היטב תוס' ב"ק סט: ד"ה ה"א לטעמים].
(ב) אהלות פ"ג מ"א עריות פ"ג מ"א, א] [לקמן קס"ה].
(ג) [ב"ה כ"ה]. (ד) [פ"י ארזו היום סמסוהו בשיניה והוסיפוהו בראש ערוך ערך סמן א"י]. (ה) [אהלות פ"ג מ"א]. (ו) [לקמן קס"ה].
(ז) [ל"ל נראה מהכ"ס].
(ט) ע"י רש"ל ורי"מ.

תורה אור השלם

1. וקאלה תשקאון כל הנגע בבבלתם יטמא עד הערב: ויקרא יא כד
2. והאכל מנבלתה יבס בגדיו וטמא עד הערב והנשא את נבלתה יבס בגדיו וטמא עד הערב: ויקרא יא מ
3. סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני: שיר השירים ב ה

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אמר ובי מימא דלתיא כבר פדא דלמר לא שט:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' כתנאי אחד הנוגע ואחד המסיט. ג"ב ע"י זכיס פ"ה משנה ג ובר"ש ומ"ש ע"ס: ב] רש"י ד"ה אלא מאחוריו וכו' כדלמרינן לעיל אין זה שומר. כ"כ רש"א מוחק מן כדלמרינן עד שומר וע"י מהרמ"ל ומהרש"ל:

מוסף רש"י

עורבא פרח. עורב הסוכה למעלה, השיאו לדבר אחר (ב"ב כ"ה).

(א) [לעיל קד:]; (ב) [כריתות כ:]; (ג) [א' וי"ל]; (ד) [פסחים פג.]; (ה) [אהלות פ"ג מ"א, ו' עט.]; (ו) [לעיל עו:].

תורה אור השל"ם

1. ובל הולך על פפיו בכל החיה ההולכת על ארבע טמאים הם לכם כל הגוע בנבלתם יטמא עד הקרב: והשוא את נבלתם יבס בגדיו וטמא עד הקרב טמאים המה לכם: ויקרא יא כו, כח

ג'יון הש"ס

גמ' וקולית השרץ. לא דוקא דהא שרץ מטמא בכעדה אלא דעיקר שיכא מנבלה ושרץ נקט אשגרות לישאל הא. רמב"ן בחמושי צ"ב דף ע"ו ד"ה א"ל אומות:

הנהגות הב"ה

(א) רש"י ד"ה אבי וכו' לא מטמו משום אבי: (ב) ד"ה טמאה וכו' כבעלי חיים: (ג) תו"ם ד"ה נוגע וכו' לא איתרין ליה למתי:

מוסף רש"י

שימוש נותר. שומר בהן מוח חוץ למנוע ושימשהו העלמות הלל, מטמאין את הידים, נותר עלמו שגור חכמים שיטמא את הידים (פסחים ג.א. בס"ס. כדמרגמין טו (שמות) א. כס"ס). (ס"ט)

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבה.

עין משפט נר מצוה

נא מ"י פ"ח מהלכות אבות הטומאות ה' ט: נח ב מ"י פ"ח ע"ג ה' ט: נב ג ד מ"י פ"ח מהל' טומאת מת ה' ה' ופ"ב מהל' הטומאות ה' ה' ופ"ד הלכה ט: ה' ה' ו' מ"י פ"ד מהל' טומאת מת ה' י':

שיטה מקובצת

אן מוקדשין קמ"ל שימוש: [א] חלול ותנן בנה פ' ויצא דופן [דף מג] (ה) האברים אין להם שיעור אפי' פחות מכזית מן המת ופחות מכזית נבלה ופחות מכעודה: [ב] איכא שמוש נותר וגי' מילי שרץ ונבלה איכא שיעור: [ג] ליכא כזית וכו' אכתי לא שמעינן: [ד] מילי מילי כל דבר דובר ששנה בטמאנו אשמועינן טעמא בכל חד מה: [ה] בין לית ביה הוה מטמא: [ו] דמשום דשמשו כזית נותר מטמאה: [ז] מטמא משום אבר ובמוקדשין: [ח] ונעקד בתוך החלל דההוא לא מעלה: [ט] דקתני קולית המת וקתני:

(א) באתם הוא משנה באתם (פ"א מ"ו) אכל מימי לה גס נגדה עס ומעילה (דף י"ז).

וקוליס המוקדשים. במסכת פסחים (דף קכ): תנן הפגול והנותר מנומאין את הידים דגזרי בהו רבנן משום חשדי כהונה ועללי כהונה כדמפרש התם וגזרו אף בעצמות ששימשו נותר: ונלה אין עצמותיה מנומאין דכתיב (ויקרא יב) ונבלתה ולא בעצמותה וכן שרץ הלכך סתומים טהורים אף מלטמא כמשה וכ"ש מנגע דאי אפשר לו ליגע ואע"ג דשומר מניס ומזיז טומאה ה"מ דכר שחפשי ליגע בטומאה עצמה ואפילו לא נגע בה אלא בשומר טמא אכל היכא דאי אפשר ליגע בטומאה עצמה אין שומר מטמא: נקודים כל שוא. אפילו כחוט השערה שחפשי להכניס בו חוט השערה של ראשו או וקנו והי הוא מטמא כן כדלקמן קטו: [א]:

אוקולית המוקדשין הנוגע בהן בין סתומים בין נקובים טמא קולית נבלה וקולית השרץ הנוגע בהם סתומים טהורים נקובים כל שהוא מטמא במגע מנין שאף במשא ת"ל הנוגע והנושא^א את שבא לכלל מוגע בא לכלל משא לא בא לכלל מוגע לא בא לכלל משא: גמ' נוגע אין אבל מאהיל לא היכי דמי אי דאיכא כזית בשר באהיל נמי ליטמא דליכא כזית בשר ואי דאיכא כזית מוח מבפנים טומאה בוקעת ועולה באהיל נמי ליטמא דליכא כזית מוח בפנים ואי מוח מבפנים מעלה ארוכה מבחוץ אבר מעליא היא באהיל נמי ליטמא אמר רב יהודה בריה דרבי חייה זאת אומרת מוח בפנים אינו מעלה ארוכה מבחוץ במאי אוקימתא דליכא כזית אי הכי במוקדשים אמאי מטמא ותו קולית נבלה וקולית השרץ כי ניקבו אמאי מטמאו הא לא קשיא רישא דליכא כזית סיפא דאיכא כזית ומאי קמ"ל מילי מילי קא משמע לן רישא קמ"ל דמוח מבפנים אינו מעלה ארוכה מבחוץ^ב מוקדשין מאי קמ"ל שימוש נותר מילתא היא דאמר^ג מרי בר אבוה אמר רבי יצחק^ד עצמות קדשים ששימשו נותר מטמאין את הידים הואיל ונעשה בסיס לדבר האסור נבלה אע"ג דאיכא כזית ניקבה אין לא ניקבה לא אביי אמר לעולם מוח מבפנים מעלה ארוכה מבחוץ והכא במאי עסקינן בששפה וכדרכי אלעזר דא"ר אלעזר קולית ששפה לארבה טמאה לרחבה טהורה וסימונך דיקלא ורבי יוחנן אמר לעולם דאיכא כזית ימוח מבפנים מעלה ארוכה מבחוץ ומאי נוגע דקתני מאהיל ואי מוח מבפנים מעלה ארוכה מבחוץ קולית נבלה וקולית השרץ כי לא נקבו אמאי טהורים אמר רבי בנימין בר גידל אמר ר' יוחנן יהכא במאי עסקינן כגון דאיכא כזית מוח המתקשקש גבי מת טומאה בוקעת ועולה נבלה כיון דמתקשקש הוא ניקבה אין לא ניקבה לא א"ר אבין ואיתומא ר' יוסי בר אבין אף אנן נמי תנינא^ה הנוגע הבכחצי זית ומאהיל על חצי זית או חצי זית מאהיל עליו טמא אי אמרת בשלמא חד שמא הוא משו"ה מצטרף אלא אי אמרת תרי שמי גינהו מי מצטרף^ו והתנן יזה הכלל כל שהוא משם אחד מצטרף וטמא משני שמות טהור אלא מאי חד שמא הוא אימא סיפא יאבל הנוגע

נוגע אין מאהיל^א. וא"ת מנא ליה למידק מאהיל לא אי משום דלא קתני לה הא לא קתני נמי משא אע"ג דעלם כשעורה מטמא כמשה וי"ל דמשא לא איתרין^ב למתני אכל הוה ליה למתני כיון דאין עלם מטמא כהאל אע"ג דלא מתני ליה במוקדשין מ"מ הוה ליה למתני באפי נפשיה אמת אע"ג דלא הוה אהל דומיא דנוגע דנוגע בכל מקום טמא אכל מאהיל לא מטמא אלא כנגד המוח מ"מ כמאי דהוה לתנייה ואם תאמר ולשני ליה הא מהני רבי יוסי דלית ליה טומאה בוקעת ועולה לקמן בשמעתינן ושמה לא מסתבר ליה לאוקמה כר' יוסי: ויא' מוח שבפנים מעלה ארוכה מבחוץ. פירש הקונטרס אע"ג דליכא מוח כלל וזה דחקו מדלא מוקי לה דלית זיה מוח וזכנס דחק מדנקט קולית משמע דמייירי דליכא מוח קלת: יא' הכי מוקדשים כו'. פירוש בשלמא אי איירי בדליכא כזית א"ש מוקדשין אפי' למ"ד בערבי פסחים (פסחים קכ). נותר ככזיתא דכל חד איירי בשיעור ידיה אלא כיון דזמת איירי בדליכא שיעור מוקדשין אמאי כו' תימיה דמאי קמ"ל רב מרי מתנינן היא ועוד דצ"י כ"ל זולין (ע"ג דף פג.) מייתי סיעתא לרב מרי ודמי לה ליתיה הך מתנינן דהכא ונראה דרב מרי אשמועינן עצמות ששימשו נותר כבר אפי' אין בהן עשוי כלום ומתני' איכא לאוקומי דליכא אמת כזית ומ"מ חדוש הוא דליכא שיעור נותר בעולם ובפסחים דבעי לאתויי מעצמות פסח דקאמר אלא לאו דלית זיה מוח היינו שהיה זה מוח כבר דעכשיו לא קאמר דפשיטא דטעוין שרפה משום מוח: הכא במאי עסקינן בששיפה. דמו לא מעלה ארוכה והלכך כיון דליכא כזית מוח לא מטמא כהאל דליכא שיעור ולא הוה נמי אבר ואשמועינן דשיפה אינו מטמא כהאל:

נוגע דקתני מאהיל. וקמ"ל דנוגע היינו מאהיל ומנטרפין וא"ת ליתני כזית מן המת הנוגע בו טמא ואנא ידענא דנוגע היינו מאהיל וי"ל דלא הוה שמעינן ליה מהכא אלא משום דקיס לן בעלמא דכזית מן המת מטמא כהאל אכל השתא דקתני קולית י'מן המת וקתני נוגע מוכיח דנוגע היינו מאהיל דאי אפשר ליגע במוח ממש בתוך הקולית אלא ע"י אהל: הכא במאי עסקינן בכזית מוח המתקשקש. הא דלא קאמר כשיפה כדאמר לעיל אפשר דסבירא ליה דשיפה מעלה ארוכה מבחוץ: אמר

ולא נגע במוח משום אלו ששימש את הנותר: לא ניקבה לא. דבעינן אפשר ליגע דתני טעמא כהדיא לקמן [קכו:]: אביי אמר לעולם מוח מעלה ארוכה. ומתנינן ששפה נסרה במגל או כסקין דמו לא מעלה ארוכה והלכך כיון דליכא כזית מוח דמטמא כהאל משום שיעור לא יאטמא^א אבר וצמוקדשין נבלה ושרץ כדאוקימנא ואביי לא פליג אלא כמעלה ארוכה: לארבה. דעכשיו שייך בה רצועה שלא שיפה: טמאה. ואפילו אין בה לא בשר ולא מוח דמוח שהיה עתיד לזכא מצפנים מעלה ארוכה וכיון דדכותה (ט) בעלי חיים מעלה ארוכה השתא נמי אבר הוא ולא בעי שיעור: לרחבה. סביב סביב ואפילו במקום אחד: דקל אם טעול ממנו רצועה סביב הוא מתיבש שלא הנחת דרך לשרף לעלות מן הקרקע למעלה ממקום שנקלף ואם תקליפנו לארכו ותשייר דדו אחד יש דרך לשרף לעלות: לעולם. רישא דליכא כזית דלא מוקמינן מתנינן בתרי טעמי וא"י ליכא כזית הוה מטמא כהאל דמוח שבפנים מעלה ארוכה: ומאי נוגע מאהיל. מאהיל נמי במשמע כדמפרש ואזיל דליכא תנא דקרי למאהיל נוגע: אמאי טהורים. ע"ס גופיה אבר הוא ובלא מוח נמי מטמא וסתומה מאי אהניא: המפתקש. יבש ונעקר בתוך החלל יודהו לא מעלה ארוכה: גזי מס. אף על גב דאינו מעלה ארוכה מטמא כהאל דהא בלא חשיבות אבר הא איכא שיעור וסתומה לא מהניא זיה דטומאה בוקעת ועולה ומוקדשים הרי שמשו נותר: ונלה כיון דמפתקש הוא. ושז אינו מעלה ארוכה לאו אבר הוא הלכך ניקבו דלפטר ליגע מטמאים משום שיעור לא ניקבו לא דלאו אבר הוא דהשתא גרע מקולית שיש בה כעדה מוח לא דההוא מעלה ארוכה הוא: אף אן נמי סנינא. דקרי למאהיל נוגע הנוגע

כא א מיי פ"ב מהל'
טומאת מת הל' יא:
כב ב מיי פ"ח ע"ס
הלכה ד:

שיטה מקובצת

א] בבב אחת ירו
אחת נוגעת כאן:
ב] ההנוגע היינו נמי
מאהיל: א] המסורגין כעין
שפטרין המשות: ז] אם
שטחן מקורה להברתה
נעשו תקרה ובטלן: ט] היו
פרוסים על המת באויר
שטלן וכו' ופרסן על
המת: י] ועושין אותה
תיבות תיבות: יא] להצניע
בין אוכלים ומשקים:
יב] דאי אית להו מנא
להו לפרש:

אמר ר' זירא רישא בטומאה רצוצה בין ב' מגדלים עסקינן. הוה מני למימר בטומאה למטה מטפח עסקינן כדלמרינן בסמוך אלף משמעות אהל משמע ליה למעלה מטפח אי נמי לית ליה סברה דלקמן וא"ת אי בטומאה רצוצה דווקא עסקינן אמאי נקט כסיפא המשכה ע"י

הנוגע בכחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחצי זית טהור ואי חד שמא הוא אמאי טהור אלא קשיא רישא אמר רבי זירא בטומאה רצוצה בין ב' מגדלים עסקינן ואין ביניהן פותח טפח דכולה נגיעה היא ומאן תנא דקרי לאהל נוגע ר' יוסי היא דרתנא ר' יוסי אומר מלא תרווד רקב מטמא במגע ובמשא ובאהל בשלמא במשא ובאהל הא קא טעיין ליה לכוליה והא קא מאהיל אכוליה אלא נוגע הא לא נגע בכוליה אלא לאו ש"מ מאי נוגע מאהיל והא קתני נוגע והא קתני למעלה מטפח אהל נגיעה נגיעה דמי אהל גרידא בהמשכה אמר רבא מנא אמינא לה דרתנא ר' יוסי אומר חבילי משה וסריגי חלונות הוצצין בין הבית לעלייה שלא להכניס טומאה לצד שני פרסן על פני המת באויר הנוגע כנגד הנקב טמא שלא כנגד הנקב טהור ה"ד אילימא למטה מטפח שלא כנגד הנקב אמאי טהור מת בכסותו הוא ומת בכסותו מטמא אלא לאו למעלה מטפח וקא קרי ליה נוגע אמר אביי לעולם למטה מטפח ודקאמרת מת בכסותו הוא מת בכסותו מבטל ליה האי לא מבטל ליה ותהוי בטומאה טמונה בוקעת ועולה קסבר רבי יוסי טומאה טמונה אינה בוקעת ומנא תימרא דרתנא תיבת המגדל שיש בה פותח טפח ואין ביציאתה פותח טפח טומאה בתוכה הבית טמא טומאה בבית מה שבתוכה טהור מפני שדרך טומאה לצאת ואין דרך טומאה ליכנס ורבי יוסי מטהר מפני שיכול הוא להוציאה לחצאין או לשורפה במקומה וקתני סיפא העמידה בפתח ופתחה לחוץ טומאה בתוכה הבית טהור טומאה בבית מה שבתוכה טהור ותני

הנוגע בחצי זית ומאהיל על חצי זית. צבת אחת ידו ונוגעת כאן והשניה מאהלת כאן: או חצי זית מאהיל עליו. כגון שנמון בקיסם ותחוב צותל וזה עומד תחתיו וכו' ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחצי זית כגון חצי זית מוטל ע"ג קרקע והוא עומד אללו ודף אחד מאהיל על שניהם: אמאי טהור. הלא זה אהל גמור ועיקר אהל האמור צבורה זה הוא כל הבא אל האהל (במדבר יט) שהצית מאהיל עליו ועל מת כאחד: קרי רצוצה. כל דבר שאין לו מקום ריוח קרי רצוצה ופחות מטפח לאו חלל הוא ונקרא מה שצמחו רצוצה: מגדלים. של עץ: דקוה נגיעה היא. אפילו הוא מאהיל למעלה מן הבשר הרבה כגון שהיו המגדלים גבוהים והטומאה למטה והוא מאהיל סמוך לראשיתן קרי נגיעה דכיון דלהלמ"מ היא לטומאה רצוצה בוקעת הוי כמאל דמלי טומאה כל חלל שצין שני המגדלים ומנא לא תסייעה לרבי יוחנן: ומאן סנא. דמתניתין לרבי יוחנן דלוקי דהנוגע טהורין מאהיל: סרווד. קף: רבך. עפר הנמלא צריון של מת שהוא רקבוביתו של מת. ושעור מלא סרווד הלמ"מ: הא לא נגע בצוליה. דהא כל העפר אינו מחובר יחד והנוגע בצד זה לא נגע בצד זה וכל חד וחד עפרא בצדפי נפשיה הוא: אמר אביי. המאהיל למטה מטפח שאין טפח בין ידו לטומאה קרי לה אהל נגיעה. ולא"ת לא מיתוקמא מתניתין כרבי יוחנן דלא מיקרי מאהיל נוגע אלא למטה מטפח דהוי כנגיעה ואכתי דדר דוקיין קמא לדוכתי נוגע אין אהל מאהיל אהל גרידא למעלה מטפח לא ואי דאיכא כוית צהלל נמי ליטמא. ואביי לא מהדר לאוקמא לרבי יוחנן דהא אביי אוקמה למתניתין צשאין בה כוית וצששיפה והכא קא מהדר לתרוגי מילתיה דרבי יוסי דקתני גבי רקב מגע והאל וקשיא לן הא לא נגע בצוליה ומוקי ליה אביי צהלל נגיעה: רבא אמר אפי' למעלה מטפח אהל נגיעה. מיקרי ושפיר מיתוקמא מתני' כר' יוחנן ורבי יוסי היא: בהמשכה. דבר אחר מאהיל עליו ועל הטומאה דהוא אינו מאהיל על הטומאה ולא הטומאה מאהלת עליו אלא דבר אחר ממשיך את הטומאה עליו: מנא אמינא

א] (מיר מט: אהלות פ"ב) [מוספתא ריש פ"ד דאהלות], ב] (ז"ל דמילא), ג] [מוספתא דאהלות פ"ט ה"ה ע"ש], ד] [כריתות כא:], ה] אהלות פ"ד משנה ג', ו] מכאן ש"ך עוד לע"ה, ז] ע"כ ש"ך לשם, ח] שטחו בין קורה לחברתה מהרש"ל,

גליון הש"ס

גב' קסבר ר' יוסי מופתא
במונה. ע"י פירושין דף עט
ע"א פוס' ד"ה הרי הוא:

הגהות מהר"ב
רנשבורג

א] רש"י ד"ה או חצי זית וכו' וזה עומד תחתיו כאן הס"ד ואח"כ מה"ד ודבר אחר:

לענין רש"י

מישניש"ר. ארון כלים.

בטול ושם (כ. ד"ה ה"א) מפורש: **קסבר רבי יוסי** טומאה אינה בוקעת ועולה. וא"ת היכי מוקמינן לעיל מתניתין כוומיה והא מתניתין סבר דבוקעת ועולה דקתני צולית סתומה הנוגע בה טמא ואוקמינן דמאי נוגע מאהיל וי"ל אע"ג דסבר רבי יוסי טומאה טמונה אינה בוקעת מודה צולית סתומה שמטמא צהלל כמו צמת צכסות דמודה רבי יוסי דמטמא: **טומאה בבית מה שבתוכה** פהור. שהמגדל חוץ בין הטומאה ובין מה שבתוכה דאינו מקבל טומאה דעשוי לנחת הוא: **יבול הוא להוציאה** ולשורפה במקומה. נראה דמודה רבי יוסי צהל דלמרינן צוליה (דף י.) המת צבית ולו פתחים הרבה כולן טומאים מפני שסוף טומאה ללאת דרך שם דהתם צמת שלם דאין דרך לשורפו ולנחתו פחות מכיית:

לה. דאפילו למעלה מטפח קרי ליה רבי יוסי אהל נגיעה: **חבלי מטה**. המסורגים א] שמסורגים מטות כמין קליעה. וכן סריגי חלונות שנותנים עלים דקים או טפי צרול בחלונות צכירוג צקליעה שלא יכנס אדם בהן: **חולצין בין צים לעליה**. אם צ"ה שטחו מקורה לחברתה נעשו תקרה וצטלו ואין מקצלין טומאה וחולצין צפני הטומאה שלא תכנס טומאה לצד שני שעליה כלומר לעליה ואע"פ שנקוצים הרי אין צנקצים פותח טפח וכל נקב העשוי לאויר שיעורו כמלא חגרוף וכל נקב צבין צית לצית או צין צית לעליה שיעורו צפותח טפח ואף הנוגע כנגד הנקב טהור: **סאפו פורסים על המת צאויר**. שנטלו מן המטה כמו שהן מסורגות ופורסן על המת צאויר: **הנוגע כנגד הנקב טמא**. דעכשוי לא נעשו תקרה להיות הכל כסמוס לפיכך הנוגע כנגד הנקב טמא שהרי מאהיל על המת. שלא כנגד טהור דחצלים צלא מטה אינן מקצלין טומאה הילכך חולצין: **אילימא**. ששטחן על המת למטה מטפח שאין מהן ולמת טפח: **לא מצטל ליה**. להיות כסותו של מת: **והוא כטומאה טמונה**. אי למטה מטפח עסקינן נהי נמי דלא מצטל ליה תיהוי מיהא טומאה טמונה שאין לה חלל טפח דקי"ל (אהלות פ"ד מ"ו) בוקעת ועולה עד לרקיע וא"כ תמלא חצייה למעלה מטפח: **תיבס מגדל**. של עץ משטי"ר ועושין וואותו תיבות תיבות קטנות להצניע בהן וכלים ומשקין: **שיש בה**. צהלל פותח טפח. ה"ג לה צמשנה דאהלות שיש בה פותח טפח דלא הויה טומאה טמונה: **ואין ציליאה**. צחור פתח אין צו טפח: **טומאה צפוכה הציט טמא**. ואע"פ שפתחה קטן כדמפרש טעמא מפני שדרך טומאה ללאת על כרחק סופה ללאת דרך פתח זה לפיכך מטהרה מיד דרך יציאתה ומדרבנן: **מה צפוכה טהור**. הוהיל ואין ציליאה פותח טפח והרי אין סופו להכניס לה מת: **רבי יוסי מטהר**. כדמפרש דשמא אין סופה ללאת דרך פתח זה שיהא בה שיעור טומאה שיכול להוציאה לחצאין או לשורפה במקומה: **וקתני סיפא העמידה צפתח**. וכולה צבית אלא שפתחה לחוץ: **טומאה צפוכה הציט טהור**. דמשום מאי איכא לטמוי הא טומאת אהל ליכא דיש בה פותח טפח ולא טמונה היא ומשום יציאה נמי לא מטמיא דהא אין יציאתה לפניס:

א) אהלות פי"א מ"ו, ב) ל"ז על האסקופה כולה, ג) ר"ש"א, א) [בס"פ: אין מנעול], ד) זה הוא דבור בפני עצמו. מהר"ם, ב) ג"ו, ה) דבור בפני עצמו. מהר"ם, א) ל"ז אלא. רש"א,

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבו.

עין משפט נר מצוה

כג א מ"י פכ"ה מהל' טומאת מת הל"ז:

לעזי רש"י

בט"ו"ל. חלק מהמשקוף שבו הדלת חובטת.

שיטה מקובצת

א) ר' יוסי אומר רואין את הטומאה מבנגד השקוף: ב) ודקא אמרת על האסקופה כולה טמא: ג) דפליג עליה דר' יוסי ר"ש הוא: ד) טהורי מטרה אלא דשמעיה דקאמר ת"ק: ה) וטעמא משום דנקטת ברישא: ו) משום דרופנו העליון נ"ב ג"א בס"י משום דרופנו ראשו מאהיל וכו': ז) השתא קס"ד דאדאין בצוארו טפח קאי: ח) אף בדרך כניסתה היא מוציאה טומאתה. (ג"ב וה"ג תניא) א"נ פעמים שהוא מקיא וכן שוליו וכו' כן מצאתי בס"י אחד:

ה"ג וסני עלה ורבי יוסי מטהר אהייה אי נימא אסיפא תנא קמא נמי טהורי מטרה אלא דקאמר ת"ק הביים טמא אי משום דדרך טומאה לנאס כו' ולא גרסינן אלא לאו ארישא. דהא ברישא בהדיא תנן זה ורבי יוסי מטהר: אי נימא אסיפא. וכדקתני הא ת"ק נמי מטהר: אלא שמעיה לת"ק דקאמר הביים טמא כל היכא דמשכחת חדא מהטן תרי טעמי אי משום דרך טומאה לנאס כגון רישא דיש זה פותח טפח דלין כאן טומאה טמונה אלא משום דסופה לנאס ואי משום דטומאה טמונה בוקעת מדנקט רישא יש זה פותח טפח ותנא סיפא עלה העמידה צפתה ופתחה לחוץ הביים טהור ושמעינן מינה טעמא דיש זה פותח טפח דלין כאן אהל טומאה טמונה הא אין זה פותח טפח אפילו העמידה צפתה ופתחה לחוץ הביים טמא מפני שטומאה טמונה בוקעת והוה כאילו מוטלת בקרקע הביים והביים מאהיל עליה: וקא"ל ר' יוסי. ברישא דקאמרת גבי יש זה פותח טפח הביים טמא מפני שדרך טומאה לנאס יכול הוא להוציאה לחוץ: ודקאמרת. בסיפא הביים טהור וטעמא דמשום דנקט ברישא יש זה פותח טפח הא אין זה פותח טפח הביים טמא משום דטומאה טמונה בוקעת לאו מילתא היא דטומאה טמונה אינה בוקעת: הכלל שאכל נשר ומת הכלל. דאילו חי אפילו נכנס לביים טהור כדאמר בבהמה הנקשה (לעיל דף ע"ב). דטומאה הבלועה בצעלי חיים אינה מטמאה: ואם על האסקופה. ווארו לפנים: אם יש צוארו פוסח טפח. רוח טפח צוארו: מביא אס הטומאה. ומשום דרופנו העליון מאהיל על הטומאה וראשו השני ממשיך האהל לביים ויוצאה דרך פיו לביים ואע"ג דלין לה אהל שחללו טפח סבר ר"מ דממשך הוהיל ורובו טפח: ואם לאו אין מביא אס הטומאה. דכל שאין צו רוח טפח אינו אהל כדתנן (אהלות פי"ג מ"ו) טפח על טפח על רוח טפח מרובע מביא את הטומאה: רבי יוסי אומר רואים אס הטומאה. קס"ד דה"ק בדוקין בגופו את מקום הטומאה אס היה מן המשקוף ולפנים: הביים טמא. השתא קס"ד ואלדאין צוארו טפח קאי דקאמר ר"מ הביים טהור וקא"ל רבי יוסי אס הטומאה מן המשקוף ולפנים אע"פ שאין צוארו רוחב להיות הוא אהל הרי יש כאן אהל גדול שהביים מאהיל על הטומאה וקתם חלל הגרון אין צו טפח והוהיל לה טומאה טמונה: מן המשקוף ולחוץ הביים טהור. שהרי אין כאן לא בית מאהיל ולא אהל טפח שיהא ממשיכה לחוץ הביים: פיו לפנים. ונקב וצו לחוץ הביים טהור אס טומאה מצחוץ ומשום המשכה לא מטמאין ליה שהרי אין דרך מאכל לנאס דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הריעי: פיו לחוץ. ושוליו לפנים: הביים טמא. שהרי דרך פתח קטן הזה על כרחך היה סופה לנאס: זין קד וזין קד. פיו לפנים או פיו לחוץ זין טומאה מבנגד המשקוף ולפנים זין שהוא לחוץ זין שצוארו טפח זין אין צוארו טפח ואכולהו פליג פיו לפנים טמא ואע"פ שאין סופו לנאס דרך כאן קסבר יואף בדרך כניסתה היא מוציאה טומאתה אי נמי פעמים שהיה מקיא וכן שוליו לפנים מפני שדרכה לנאס דרך זה: מאי לאו אלאין צוארו טפח קאי רבי יוסי. ואמר דאס טומאה מן המשקוף ולפנים טמא ואע"פ שאין כאן המשכה מטמא ליה משום שהביים מאהיל על טומאה טמונה: אמר רבא. ר' יוסי לאו אלאין צוארו טפח קאי ולחומרך דהתם אפי' טומאה בפנים הביים טהור דטומאה טמונה אינה בוקעת אלא איש צוארו פותח טפח קאי ולקולא דקאמר ר"מ אהל הצואר ממשיך הטומאה לביים הוהיל ורובו טפח ואע"פ שאין חללו טפח וקאמר ליה רבי יוסי רואין את חלל הטומאה חלל הצואר אס יש בחללו טפח ממשיך ואס לאו אינו ממשיך. והאי רואין את הטומאה לאו רואין את מקום שכיבת הטומאה קאמר דאמקום שכיבתה לא חיישינן דלא שני לן אס צבית אס לחוץ לביים שאין טומאת הביים אלא משום המשכה אלא רואין את חללה קאמר ודקמסיים בסיפא אס מבנגד המשקוף ולפנים כו' מילתא אחריית היא: ובפרטי פליג. וה"ק ליה לר"מ דקאמרת לענין המשכה אס יש צוארו כולו עם עובי דפנותיו רחב טפח ממשיך אן חלל טפח צענין: ודקאמרת על האסקופה כולה הביים טמא. ואע"פ שאין פיו מן השקוף ולפנים דקחשבת כל האסקופה לפנים והאסקופה רחבה ושקוף מחומך צו שהדלת נוקף ושוקף צו כשסוגרין אותו ומהוהו שקוף ולפנים היי כלפנים: שקוף. בט"ו"ל צלע"ו כמו שאנו עושין למפתן ולמשקוף העליון מקום שהדלת נוקף עליהן. ולשון שקיפה היא הכאה שנוקף דבר על צבירו כדמתרגמינן חבורה (שמות כ"ב) משקופי עליה נדף (ויקרא כ"ו) טרפא דשקיף שדופות קדים (בבב"ב מ"א) שקיפין קידום חבוטות ברוח: מאן פנא. דלעיל (דף קכ"ה): דהנוגע בחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל חצי זית דקתני טהור דלא מנטרפי אלא מגע ואהל לאו חד שמא הוא ופליג אדר' יוסי דקרי לאהל נוגע שלש

אם יש בצוארו פותח טפח כו'. תימה אי צוארו של כלב חשיב דבר שאין מקבל טומאה כי יש צוארו פותח טפח מאי הוה נהי דרבי מאיר אית ליה חוקקים להשלים מ"מ הא ממעט הבשר את האויר מטפח ואינה יכולה טומאה לנאס ואי חשיב דבר המקבל טומאה היכי קאמר ר' יוסי רואים את חלל הטומאה הא אס אין צוללה טפח אינו מביא ואמאי והא אינו יכול לחוץ והרי הוא כפתוח לביים ומיהו אפשר דמ"מ לרבי יוסי הביים טהור דכיון שאין בחלל טפח אין כאן אהל שימשוך טומאה לביים ופוסקת הטומאה צחוץ אף קשה נהי דבשר אפשר שאינו חוץ ענמות אמאי אין חוץ ליה לר"מ חוקקין ויש בהם אויר קתם דהענמות אין סותמים כל הנקב אלא ממעטין ומסתמא אין מצטלין וסופו להוסיא משם לא חייבי כדפרישית פ' לא יחפור (ב"ב דף ע"ט): **מאי לאו אלאין בצוארו פותח טפח.** ורואין היינו רואין את הטומאה אס היא כנגד השקוף או לא: **אמר רבא ה"ק כו'.** לא הוה מצי למימר דאיש צוארו פותח טפח קאי ולא צא לחוץ אלא דלא חשיב לשקוף אהל ורואין אלא כלב לא קאי דלא שייך למימר לשון רואין אלא דהא מונח קמן אלא אטומאה שהיא בפנים או אהל שייך לומר רואין: **אנן בתר ה"ל אוריין.** ור"מ דלא צעי חלל טפח לטעמיה דאית ליה צפ"ק דשבת (דף ע"ו): דחוקקין להשלים גבי זרק ונח צבור כל שהוא ונהי דצפ"ק דערוזין (דף ע"ב): גבי כיפה לא אמר חוקקין להשלים אלא כשיש צרגליה ארבע ה"מ גבי מוזהר דכתיב (דברים י"ב) ובשערין וצעינן שער חסוד אבל בעלמא אפי' אין סס ד' חוקקין וצ"ע סס ו' ונראה דהן שמעמא מיירי כשאין טפח מן השקוף ולחוץ ובסוגרין הדלת הוא כאהל בפני עצמו ואין אהל פחות מטפח א' ור' אלעזר אמר פיו לפנים הביים טהור לחוץ הביים טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו ונראה דר' אלעזר לאו אכלב דרבי יוסי קאי דר' יוסי כלב צוארו חלל פותח טפח איירי ורבי אלעזר שאין בחלל פותח טפח מדקאמר פיו לפנים הביים טהור ו' אלמא בתם כלבים איירי שאין צוארם פותח טפח: **מאי תנא דפ"ג ע"ה דרבי יוסי ר"ש היא.** פ"ה מאן תנא דאמר לעיל נוגע בחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל חצי זית טהור דלא מנטרף אלמא תרי שמי גינהו דאהל לאו היינו נגישה וקשה דהתם אפי' רבי יוסי מודה זין לאביי זין לרבא דהא למעלה מטפח אהל בהמשכה הוא ונראה לפרש דאמאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחשיב לאהל נגישה ר' יוסי מכלל דאיכא דפליג עליה וקאמר מאן האי תנא: ע"כ

הדלת הוא כאהל בפני עצמו ואין אהל פחות מטפח א' ור' אלעזר אמר פיו לפנים הביים טהור לחוץ הביים טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו ונראה דר' אלעזר לאו אכלב דרבי יוסי קאי דר' יוסי כלב צוארו חלל פותח טפח איירי ורבי אלעזר שאין בחלל פותח טפח מדקאמר פיו לפנים הביים טהור ו' אלמא בתם כלבים איירי שאין צוארם פותח טפח: **מאי תנא דפ"ג ע"ה דרבי יוסי ר"ש היא.** פ"ה מאן תנא דאמר לעיל נוגע בחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל חצי זית טהור דלא מנטרף אלמא תרי שמי גינהו דאהל לאו היינו נגישה וקשה דהתם אפי' רבי יוסי מודה זין לאביי זין לרבא דהא למעלה מטפח אהל בהמשכה הוא ונראה לפרש דאמאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחשיב לאהל נגישה ר' יוסי מכלל דאיכא דפליג עליה וקאמר מאן האי תנא: ע"כ

הואיל ורובו טפח: ואם לאו אין מביא אס הטומאה. דכל שאין צו רוח טפח אינו אהל כדתנן (אהלות פי"ג מ"ו) טפח על טפח על רוח טפח מרובע מביא את הטומאה: רבי יוסי אומר רואים אס הטומאה. קס"ד דה"ק בדוקין בגופו את מקום הטומאה אס היה מן המשקוף ולפנים: הביים טמא. השתא קס"ד ואלדאין צוארו טפח קאי דקאמר ר"מ הביים טהור וקא"ל רבי יוסי אס הטומאה מן המשקוף ולפנים אע"פ שאין צוארו רוחב להיות הוא אהל הרי יש כאן אהל גדול שהביים מאהיל על הטומאה וקתם חלל הגרון אין צו טפח והוהיל לה טומאה טמונה: מן המשקוף ולחוץ הביים טהור. שהרי אין כאן לא בית מאהיל ולא אהל טפח שיהא ממשיכה לחוץ הביים: פיו לפנים. ונקב וצו לחוץ הביים טהור אס טומאה מצחוץ ומשום המשכה לא מטמאין ליה שהרי אין דרך מאכל לנאס דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הריעי: פיו לחוץ. ושוליו לפנים: הביים טמא. שהרי דרך פתח קטן הזה על כרחך היה סופה לנאס: זין קד וזין קד. פיו לפנים או פיו לחוץ זין טומאה מבנגד המשקוף ולפנים זין שהוא לחוץ זין שצוארו טפח זין אין צוארו טפח ואכולהו פליג פיו לפנים טמא ואע"פ שאין סופו לנאס דרך כאן קסבר יואף בדרך כניסתה היא מוציאה טומאתה אי נמי פעמים שהיה מקיא וכן שוליו לפנים מפני שדרכה לנאס דרך זה: מאי לאו אלאין צוארו טפח קאי רבי יוסי. ואמר דאס טומאה מן המשקוף ולפנים טמא ואע"פ שאין כאן המשכה מטמא ליה משום שהביים מאהיל על טומאה טמונה: אמר רבא. ר' יוסי לאו אלאין צוארו טפח קאי ולחומרך דהתם אפי' טומאה בפנים הביים טהור דטומאה טמונה אינה בוקעת אלא איש צוארו פותח טפח קאי ולקולא דקאמר ר"מ אהל הצואר ממשיך הטומאה לביים הוהיל ורובו טפח ואע"פ שאין חללו טפח וקאמר ליה רבי יוסי רואין את חלל הטומאה חלל הצואר אס יש בחללו טפח ממשיך ואס לאו אינו ממשיך. והאי רואין את הטומאה לאו רואין את מקום שכיבת הטומאה קאמר דאמקום שכיבתה לא חיישינן דלא שני לן אס צבית אס לחוץ לביים שאין טומאת הביים אלא משום המשכה אלא רואין את חללה קאמר ודקמסיים בסיפא אס מבנגד המשקוף ולפנים כו' מילתא אחריית היא: ובפרטי פליג. וה"ק ליה לר"מ דקאמרת לענין המשכה אס יש צוארו כולו עם עובי דפנותיו רחב טפח ממשיך אן חלל טפח צענין: ודקאמרת על האסקופה כולה הביים טמא. ואע"פ שאין פיו מן השקוף ולפנים דקחשבת כל האסקופה לפנים והאסקופה רחבה ושקוף מחומך צו שהדלת נוקף ושוקף צו כשסוגרין אותו ומהוהו שקוף ולפנים היי כלפנים: שקוף. בט"ו"ל צלע"ו כמו שאנו עושין למפתן ולמשקוף העליון מקום שהדלת נוקף עליהן. ולשון שקיפה היא הכאה שנוקף דבר על צבירו כדמתרגמינן חבורה (שמות כ"ב) משקופי עליה נדף (ויקרא כ"ו) טרפא דשקיף שדופות קדים (בבב"ב מ"א) שקיפין קידום חבוטות ברוח: מאן פנא. דלעיל (דף קכ"ה): דהנוגע בחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל חצי זית דקתני טהור דלא מנטרפי אלא מגע ואהל לאו חד שמא הוא ופליג אדר' יוסי דקרי לאהל נוגע שלש